

CYBERBEZPIECZEŃSTWO

Realizując zadania, wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913, z późn.zm.), przekazujemy Państwu informacje pozwalające na zrozumienie zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni oraz porady jak skutecznie stosować sposoby zabezpieczenia się przed tymi zagrożeniami.

Najpopularniejsze zagrożenia w cyberprzestrzeni:

- ataki z użyciem szkodliwego oprogramowania (malware, wirusy, robaki, itp.),
- kradzieże tożsamości, kradzieże (wyłudzenia), modyfikacje bądź niszczenie danych,
- blokowanie dostępu do usług,
- spam (niechciane lub niepotrzebne wiadomości elektroniczne),
- ataki socjotechniczne (np. phishing, czyli wyłudzenie poufnych informacji przez podszywanie się pod godną zaufania osobę lub instytucję).

Sposoby zabezpieczenia się przed zagrożeniami:

- Zainstaluj i używaj oprogramowania przeciw wirusom i spyware. Najlepiej stosuj ochronę w czasie rzeczywistym.
- Aktualizuj bazy danych wirusów (dowiedz się czy twój program do ochrony przed wirusami posiada taką funkcję i robi to automatycznie).
- Regularnie aktualizuj oprogramowanie na komputerze, szczególnie oprogramowanie przeglądarek internetowych. Hakerzy szukają luk, a producenci cały czas „uszczelniają” wykryte luki w oprogramowaniu. Dzięki aktualizacjom mamy zawsze na komputerze najbardziej odporne na ataki hakerskie oprogramowanie.
- Nie instaluj na komputerze nielegalne oprogramowanie. Może ono zawierać przygotowane przez hakerów wirusy, które pomogą im w opanowaniu naszego komputera, wyłudzeniu danych, i w końcu pozwolą na okradzenie nas.
- Nie otwierajmy wiadomości i dołączonych do nich załączników z nieznanymi źródłami. W załącznikach może być ukryte złośliwe oprogramowanie.
- Nie otwieraj plików nieznanego pochodzenia.
- Sprawdzaj pliki pobrane z Internetu za pomocą skanera antywirusowego.
- Nie korzystaj ze stron banków, poczty elektronicznej czy portali społecznościowych, które nie mają ważnego certyfikatu, chyba, że masz stuprocentową pewność z innego źródła, że strona taka jest bezpieczna.
- Dokonuj płatności tylko z własnego komputera lub telefonu. Nie korzystaj do tych celów z publicznej sieci Wi-fi np. na lotnisku, w kawiarence internetowej.
- Pamiętaj, że żaden bank czy Urząd nie wysyła e-maili do swoich klientów/interesantów z prośbą o podanie hasła lub loginu w celu ich weryfikacji.
- Staraj się nie odwiedzać zbyt często stron, które oferują niesamowite atrakcje (darmowe filmiki, muzykę, albo łatwy zarobek przy rozsyłaniu spamu) – często na takich stronach znajdują się ukryte wirusy, trojany i inne zagrożenia.
- Nie zostawiaj danych osobowych w niesprawdzonych serwisach i na stronach, jeżeli nie masz absolutnej pewności, że nie są one widoczne dla osób trzecich.
- Nie wysyłaj w e-mailach żadnych poufnych danych w formie otwartego tekstu.
- Zmieniaj regularnie hasła do swojego komputera oraz dostępu do konta internetowego. Powinny to być hasła trudne i różne do każdej usługi internetowej.
- Pamiętaj o uruchomieniu firewalla.
- Wykonuj kopie zapasowe ważnych danych.

Zrozumienie zagrożeń cyberbezpieczeństwa i stosowanie sposobów zabezpieczania się przed zagrożeniami, to wiedza niezbędna każdemu użytkownikowi komputera, smartphona czy też usług internetowych.

Dodatkowe informacje:

- zestaw porad bezpieczeństwa dla użytkowników komputerów prowadzony na witrynie internetowej CSIRT NASK – Zespołu Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego działającego na poziomie krajowym: <https://www.cert.pl/ouch/>
- poradniki na witrynie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji: <https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/cyberbezpieczenstwo>
- publikacje z zakresu cyberbezpieczeństwa: <https://www.cert.pl/>
- strona internetowa kampanii STÓJ. POMYŚL. POŁĄCZ. mającej na celu zwiększanie poziomu świadomości społecznej i promowanie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni: <https://stojpomyslpolacz.pl/stp/>